

Ο ρόλος της πίστης στον Ινδουισμό

ΤΟΥ
Swami Paramarthananda

(Ομιλία Sivaratri – 2009)

Πηγή: <http://talksofswamiparamarthananda.blogspot.gr/2009/04/role-of-faith-in-hinduism.html>

Περιεχόμενα

Τα τρία στάδια της θρησκευτικής ζωής.....	1
Πρώτο στάδιο — <i>Shraddhā Pradhāna</i> .	
Ο Θεός θεωρούμενος ως χωριστή οντότητα.....	1
Δεύτερο στάδιο — <i>Dharma Pradhāna</i> .	
Θεός & Κόσμος θεωρούμενοι ως μία οντότητα.....	4
Τρίτο στάδιο — <i>Jñāna Pradhāna</i> .	
Θεός και εαυτός θεωρούμενοι ως μη διαφορετικοί.....	7

Τα τρία στάδια της θρησκευτικής ζωής

Σύμφωνα με τις Γραφές μας, η θρησκευτική ζωή του ινδουιστή οφείλει να εξελιχθεί μέσα από τρία ξεχωριστά στάδια:

- ◆ Στο πρώτο στάδιο, δίνεις έμφαση στην ικανότητα της *Shraddhā* [πίστης, εμπιστοσύνης] και λέγεις *Shraddhā Pradhāna Purushaha*. [‘πρόσωπο προσανατολισμένο στην πίστη’].
- ◆ Στο δεύτερο στάδιο, δίνεις έμφαση στην άσκηση του *Dharma* [το σεβασμό, την ευλάβεια] και λέγεις *Dharma Pradhāna Purushaha* [‘πρόσωπο προσανατολισμένο στο Dharma’ (το σεβασμό προς το παν, θεωρούμενο ως σώμα του Θεού)].
- ◆ Τέλος, δίνεις έμφαση στην *Jñānam* [τη γνώση] και λέγεις *Jñāna Pradhāna Purushaha* [‘πρόσωπο προσανατολισμένο στη Γνώση’].

Purushaha σημαίνει ανθρώπινο ον, ανεξάρτητα από φύλο. Ως εκ τούτου, η θρησκευτική ή πνευματική εξέλιξη ξεκινάει από την έμφαση στην πίστη [*Shraddhā Pradhāna Purushaha*] και περνάει μέσα από το σεβασμό έναντι στο παν [*Dharma Pradhāna Purushaha*], για να καταλήξει στη Γνώση [*Jñāna Pradhāna Purushaha*].

Και θεωρούμε πως όλα αυτά τα στάδια – και τα τρία – είναι εξίσου απαραίτητα και σημαντικά. Χωρίς το εκάστοτε προηγούμενο στάδιο, δεν μπορούμε να πάμε στο επόμενο και αν δεν προχωρήσουμε στο επόμενο, το προηγούμενο παραμένει ανολοκλήρωτο. Επομένως ο καθένας έχει ανάγκη από όλα τα τρία στάδια.

Πρώτο στάδιο – *Shraddhā Pradhāna*.

Ο Θεός θεωρούμενος ως χωριστή οντότητα

Πρέπει να καταλάβουμε αυτό το στάδιο σωστά, έτσι ώστε να μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε το πρώτο στάδιο προκαταρκτικά και αργά ή γρήγορα να το υπερβούμε, να το ξεπεράσουμε και να πάμε στα δεύτερα και τρίτα στάδια. Στο πρώτο στάδιο, όπου είμαι ένας *Shraddhā Pradhāna Purushaha* [‘πρόσωπο προσανατολισμένο στην πίστη’], η θρησκευτική μου ζωή αποτελείται σε μεγάλο βαθμό από τελετουργίες που προτείνονται ή επιβάλλονται από τις Γραφές. Σε αυτό το στάδιο, τα τελετουργικά αποτελούνται από καθημερινή τελετουργική λατρεία ή δοξολογία του Θεού, του *Ishvara*

[*Ishvara Pūjā* ή *Ārādhānā*]. Η *Pūjā* εκτελείται από τον πιστό με υλικά μέσα και καθορισμένες από το τυπικό πράξεις, και προς αυτό το σκοπό δίδεται φυσική υπόσταση στον *Ishvara* υπό τη μορφή διαφόρων λατρευτικών ομοιωμάτων, εικόνων [*Mūrti*] με διάφορα κεφάλια, χέρια και άλλα συμβολικά φυσικά χαρακτηριστικά. Εδώ ο *Ishvara* έχει φυσική υπόσταση και η έκφραση της *Bhakti* [της αφοσίωσής] μου έχει επίσης φυσικό χαρακτήρα. Το στάδιο αυτό ορίζεται από τις Γραφές ως το αρχικό για έναν ινδουιστή. Έχουμε πολλών ειδών τελετουργικά: τις *Shrouta Karmāni* [βεδικής προελεύσεως πυροθυσίες], τις αρκετές *Smārtha Karmāni* [θρησκευτικές πράξεις οριζόμενες από άλλες Γραφές, π.χ. *Pūjā* κλπ.] και πολλές μορφές ασκητικής σκληραγωγίας, τάματα, εορτές κλπ. Τέτοιος είναι ο τελετουργικά προσανατολισμένος θρησκευτικός βίος.

Όταν οι Γραφές προτείνουν διάφορες *Pūjā* για την τελετουργική λατρεία των διαφόρων λατρευτικών μορφών [*Mūrti*], αυτές δίνουν οδηγίες μόνο για την *Pūjā*. Οι διαδικασίες [*Uparāhāra*] παραθέτονται η μία μετά την άλλη και η Γραφή παραγγέλει την επιμελή εκτέλεσή τους. Διαπιστώνουμε επίσης ότι οι Γραφές δεν εξηγούν γιατί κάποιος πρέπει να κάνει κάποια συγκεκριμένη πράξη. Το «γιατί» των βαθμίδων δεν αναφέρεται πουθενά στις Γραφές. Αναμένεται από εμάς να κάνουμε ακριβώς το ζητούμενο όπως το επιτάσσουν οι οδηγίες των Γραφών. Ερωτήσεις σε αυτό το στάδιο δεν ενθαρρύνονται. Ο *Shankarācharya* χρησιμοποιεί την έκφραση: *vachanāt pravritti vachanāt nivritti*. Εκτελούμε τελετουργικές πράξεις διότι το παραγγέλουν οι Γραφές και δεν κάνουμε κάποια πράγματα που αυτές μας λένε να αποφύγουμε. Δεν θέτονται οποιεσδήποτε ερωτήσεις πέρα από αυτά. Συνεπώς, τούτο το στάδιο της *Shraddhā Prādhānam* βασίζεται στην πίστη, την εμπιστοσύνη στην πληροφόρηση που παρέχουν οι Γραφές.

Και οι Γραφές όχι μόνο δεν εξηγούν το λόγο για όσα κάνουμε κατά τη τελετουργία, αλλά επίσης, δεν αναφέρουν πώς η κάποια τελετουργία θα παράγει το αποτέλεσμα. Ακόμα και ο μηχανισμός του τελετουργικού επίσης δεν παρουσιάζεται καθόλου στις Γραφές. Συνεπώς, το πώς λειτουργεί, επίσης δεν αναφέρεται. Η Γραφή [η *Shāstram*] δεν δίνει όλη την εξήγηση γιατί σύμφωνα με την οπτική της Γραφής, το παρόν είναι μόνο ένα προκαταρκτικό και προσωρινό στάδιο της θρησκευτικής ζωής. Δεν είναι ανάγκη να μας απασχολήσουν τώρα οι λεπτομέρειες και οι εξηγήσεις για όλα αυτά τα πράγματα. Ο λόγος είναι πως αν μπλέξεις τώρα στις λεπτομέρειες, θα απορροφηθείς στην τελετουργική διάσταση και θα καθυστερήσεις να προχωρήσεις στο δεύτερο στάδιο. Συνεπώς, εφόσον το τελετουργικό μέρος είναι προκαταρκτικό και προσωρινό, το εφαρμόζουμε πιστά. Και οι Γραφές σου λένε: «Αν εφαρμόσεις πιστά αυτές τις (καθημερινές) τελετές χωρίς να θέτεις περιττές ερωτήσεις, σου εγγυώμαι ότι θα καρποφορήσουν και θα έχεις όφελος [*Prayojanam*]».

Και οι Γραφές υπόσχονται δύο είδη *Prayojanam*. Το ένα όφελος είναι υλικό, δηλ. εγκόσμια ευημερία σε διάφορα επίπεδα: ατομικό, οικογενειακό, κοινοτικό, εθνικό και παγκόσμιο. Ωστόσο, αυτή η υλική ευημερία είναι μόνο ένα δευτερεύον αποτέλεσμα. Το πιο σημαντικό είναι ότι αυτό το στάδιο της ζωής θα μας προωθήσει στο πιο σημαντικό δεύτερο στάδιο της θρησκευτικής ζωής, το *Dharma Pradhāna*, και από εκεί στο *Jñāna Pradhāna*.

Ως εκ τούτου, όταν είμαι σε τούτο το τελετουργικό στάδιο της θρησκείας, είθε να κάνω καλή χρήση της έμφυτης σ' εμένα ικανότητας της πίστης. Η Γραφή υπόσχεται το όφελος, οπότε οι τελετουργίες θα με ωφελήσουν. Η Γραφή δε θα με εξαπατήσει, οπότε θα εφαρμόσω όσα αυτή λέει. Και ο στόχος μου είναι να αναπτυχθώ, να ξεπεράσω το παρόν στάδιο και να περάσω στο δεύτερο όσο το δυνατό νωρίτερα. Δε θέλω να χαθώ σε περιττές έρευνες και αναλύσεις.

Και οι Γραφές επισημαίνουν ότι η αποτελεσματικότητα του τελετουργικού είναι ευθέως ανάλογη με την ένταση της πίστης σου. Όσο μεγαλύτερη η πίστη, τόσο μεγαλύτερο είναι το αποτέλεσμα. Υπάρχει ένα όμορφο δίστιχο που λέει τα εξής:

*mantre tīrthe dvije deve daivajñe bheṣaje gurau /
yādṛṣṭī Bhavana yasya siddhir bhavati tāḍṛṣṭī // Pancatantra_5.98*

«Τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω θα σε ευλογήσουν ανάλογα με την πίστη σου και ανάλογα με την ένταση της πίστης σου:

- *Mantre* : τα βεδικά κείμενα όπως το *Rudram* (ύμνος στον Σίβα)
- *Tīrthe* : όλα τα ιερά ποτάμια και οι ιεροί τόποι, όπως οι Ganga, Kaveri κλπ.
- *Dvije* : ο *Acharya* [δάσκαλος] που σε βοηθά στην εκτέλεση τελετουργιών
- *Deve* : ο *Ishvara* [ο Θεός]
- *Daivajñe* : ο αστρολόγος
- *Bheṣaje* : ο γιατρός και η ιατρική
- *Gurau* : ο δάσκαλος».

Το αν τα παραπάνω θα με ωφελήσουν ή όχι, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη νοοτροπία με την οποία τα προσεγγίζω. Συνεπώς, κατά τη διάρκεια του τελετουργικού σταδίου της θρησκευτικής μου ζωής, είμαι ένας *Shraddhā Pradhāna Purushaha* [‘ένας αφοσιωμένος στην πίστη’]. Και αυτή η *Shraddhā*, η πίστη, θα λειτουργήσει – αυτό είναι κάτι που έχει αποδειχθεί πειραματικά.¹ Το μόνο που δεν ξέρουμε είναι πώς λειτουργεί η πίστη, αλλά ξέρουμε ότι η πίστη λειτουργεί.

Και οι Γραφές επισημαίνουν: εφόσον η πίστη πρόκειται να λειτουργήσει και να με ωφελήσει, γιατί να μη χρησιμοποιήσω την πίστη; Μήπως επειδή δεν ξέρω πώς λειτουργεί, θα πρέπει να εγκαταλείψω την πίστη; Μπορώ να χρησιμοποιήσω την πίστη προς όφελός μου, γιατί είναι μια ικανότητα που παρέχεται στον άνθρωπο από τον Κύριο. Μόνο και μόνο επειδή δεν ξέρω πώς λειτουργεί, δεν πρόκειται να στερηθώ αυτό το όφελος. Φανταστείτε ένα άτομο να υποστηρίζει ότι δε θα χρησιμοποιήσει τον εγκέφαλό του επειδή δεν ξέρει πώς λειτουργεί! Αυτό είναι μια ανόητη επιχειρηματολογία. Ας αφήσουμε τους επιστήμονες να ανακαλύψουν, σε βάθος χρόνου, πώς λειτουργεί ο εγκέφαλος – εμένα δε με νοιάζει. Εφόσον ο Κύριος μού έδωσε μια ικανότητα που μπορεί να με βοηθήσει και να βελτιώσει την ποιότητα της ζωής μου, θα κάνω χρήση αυτής της ικανότητας. Έτσι λοιπόν, στο αρχικό στάδιο, είμαι ένας *Shraddhā Pradhāna Purushaha*.

Πολλοί ίσως σκεφτούν πως εφόσον ομολογώ ότι έχω *Shraddhā*, τότε θα πρέπει να

¹ Πρόσφατα, έγινε μια υπό ελεγχόμενες συνθήκες επαλήθευση της βεδικής θυσίας για πρόκληση βροχής, ενώπιον ενός Αμερικανού ερευνητή. [ΣτΜ]

ντρέπομαι, επειδή αυτό είναι κάτι αντιεπιστημονικό και παράλογο. Δυστυχώς, πολλοί άνθρωποι αισθάνονται άσχημα να ομολογήσουν ότι έχουν εμπιστοσύνη στη θρησκεία ή στις Γραφές. Η αξιοποίηση της ικανότητας της πίστης δεν είναι καθόλου κάτι αντιεπιστημονικό ή παράλογο. Δεν είμαι αντιεπιστημονικός, επειδή εμπιστεύομαι και την επιστήμη. Ως Ινδουιστής, δέχομαι την επιστήμη επειδή και αυτή βελτιώνει την ποιότητα της ζωής μου.

Δέχομαι τη θρησκεία και στις τελετές της, γιατί και αυτή βελτιώνει την ποιότητα της ζωής μου. Δεν είναι καθόλου αντιφατικό να γίνεται χρήση τόσο της επιστήμης όσο και της *Shraddhā*. Οπότε δεν είμαι ούτε αντιεπιστημονικός ούτε παράλογος. Είμαι απλά ένας ρεαλιστής, γιατί ξέρω ότι διαθέτω την ικανότητα της πίστης. Και αν μπορέσω να χρησιμοποιήσω αυτήν την πίστη κατά το πρώτο στάδιο της θρησκευτικής μου ζωής εκτελώντας (καθημερινή) *Ishvara-Pūjā* – υπό τη μορφή ποικίλων υλικών τελετουργικών πράξεων, χωρίς να θέτω ερωτήσεις – αυτό θα μου επιτρέψει να περάσω με επιτυχία στο δεύτερο στάδιο, στο *Dharma Pradhāna Purushaha*.

Δεύτερο στάδιο – *Dharma Pradhāna*.

Θεός & Κόσμος θεωρούμενοι ως μία οντότητα

Τώρα γεννιέται ένα ερώτημα: ποια είναι η διαφορά μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου σταδίου; Στο πρώτο στάδιο, έχω μια τριγωνική αντίληψη των πραγμάτων, όπου θεωρώ τον Θεό ως κάτι διαφορετικό από τον *Jiva* [το άτομο] και τον *Jagat* [τον κόσμο]. Φαντάζομαι τον Θεό ως ένα εξω-κοσμικό, υπερ-φυσικό ον που εδρεύει κάπου έξω από το σύμπαν. Ενώ, στο παρόν στάδιο, η Γραφή με προτρέπει να αλλάξω αυτήν την οπτική. Θα πρέπει λοιπόν να ξεπεράσουμε τη συνήθεια να φανταζόμαστε ότι ο Θεός είναι ένα υπερφυσικό ον προικισμένο με υπερφυσικές ιδιότητες που εδρεύει κάπου έξω από τον κόσμο. Αυτό είναι πολύ χρήσιμο στο πρώτο στάδιο [του *Shraddhā Pradhāna Purushaha*] αλλά, στο παρόν δεύτερο στάδιο, θα ξεπεράσουμε τη συνήθεια να διαφοροποιούμε τον Θεό από τον κόσμο.

Αντί του τριγώνου *Jīva–Jagat–Ishvara*, τώρα συγχωνεύω τον *Ishvara* και τον *Jagat* σε ΜΙΑ οντότητα. Οπότε, στο δεύτερο στάδιο, δε θεωρώ ότι ο *Ishvara* εδρεύει κάπου έξω από τον κόσμο και δε θεωρώ τον κόσμο ως χωριστό από τον *Ishvara*. Θα πρέπει λοιπόν να εξαλείψω από το νου μου την ιδέα ότι ο *Ishvara* είναι χωριστός από τον κόσμο και να πάψω να τον θεωρώ ως ένα αόρατο υπερφυσικό ον, ως *Αόρατο Ishvara* [*Paroksha Ishvara*]. Ο *Ishvara* δεν είναι αόρατος [*Paroksha*] δηλ. κάποιος έξω από τον κόσμο. Η αλήθεια είναι πως ο *Ishvara* δεν είναι άλλος από το άμεσα αντιληπτό σύμπαν [το *Pratyaksha Prapancha*] που είναι αδιάκοπα μπροστά μου. Ως εκ τούτου πρέπει να ξεπεράσω τη συνήθεια που έχω να φαντάζομαι ένα υπερφυσικό εξω-κοσμικό ον.

Θα πρέπει επίσης να ξεπεράσω την ιδέα ότι πρέπει να κλείσω τα μάτια μου είτε για να δω εκείνο το εξω-κοσμικό ον είτε για να δω το Θεό σε όραμα [να έχω *Ishvara Darshanam*]. Και ποια θα πρέπει να είναι η νέα προσέγγιση μου; Αυτό που βιώνω δεν είναι ένας συνηθισμένος κόσμος, αυτό που βιώνω είναι το ζωντανό σώμα του *Ishvara*. Και αυτό που βλέπω ονομάζεται *Vishva Rūpa Ishvara Bhāvanā* [στοχασμός στην καθολική μορφή του Κυρίου]. Πρέπει να αλλάξω τη στάση μου απέναντι στο σύμπαν. Και αυτός ο

τρόπος να βλέπω το σύμπαν [το *Prapancha*] ως *Ishvara*, ονομάζεται *Ashta Mūrti Bhrit Ishvara*. Αυτό σημαίνει ότι ο *Ishvara* δεν είναι ένα υπερφυσικό εξω-κοσμικό ον, αλλά πως το ίδιο το σύμπαν είναι η εκδήλωση του *Ishvara*. Αυτή είναι η νοοτροπία που οφείλω να καλλιεργήσω κατά το δεύτερο στάδιο. Στον ύμνο *Dakshināmūrti Stotram*, έχουμε την περιγραφή του *Ashta Mūrti Ishvara*. *Ashta Mūrti* σημαίνει «*Ishvara* με οκτώ όψεις». Αυτές είναι:

*bhūhu ambhām asya anal anilo ambaram aharnātho himāmshuhu pumān
ityā bhati charācharātmakam idam yasyaiva mūrtyashtakam /*

Ποιες είναι οι οκτώ όψεις; Οι *Pancha Bhūtani* [τα πέντε στοιχεία] είναι οι πρώτες πέντε ιερές όψεις του *Ishvara*.

- *Bhūhu* — εννοεί τη γη, την αρχή *Prithvi*
- *Ambhāmsi* — εννοεί τα ύδατα
- *Analaha* — εννοεί τη φωτιά
- *Anilaha* — εννοεί τον αέρα
- *Ambaram* — εννοεί τον *Ākāśah* [το χώρο]

Αυτά τα στοιχεία, οι πέντε αρχές [τα *Pancha Bhūtani*] που έχω μπροστά μου είναι οι ζωντανές, άμεσες [*Aparoksha*] μορφές του *Ishvara*. Πέραν αυτών έχουμε:

- *Ahar Nāthaha* — εννοεί τον *Sūryaha*, τον Ήλιο, που αντιπροσωπεύει όλα τα αστέρια και τους γαλαξίες.
- *Himāmshuhu* — εννοεί την *Chandraha*, τη Σελήνη, που αντιπροσωπεύει όλους τους δορυφόρους των πλανητών, τους μετεωρίτες.
- *Pumān* — εννοεί όλα τα έμβια όντα.

Οι πρώτες επτά όψεις είναι άψυχες αρχές [*Achetana Tattvam*], αλλά η τελευταία αντιπροσωπεύει τον έμψυχο [*Chetana*] *Jiva*. Θεωρούμενο έτσι, το σύμπαν δεν είναι άλλο από το κοσμικό σώμα του *Ishvara*. Και ακριβώς όπως το ατομικό μας σώμα λειτουργεί αρμονικά με τέλεια διασύνδεση των οργάνων του, έτσι και όλο το σύμπαν λειτουργεί αρμονικά με τέλεια διασύνδεση των μερών του. Το σύμπαν δεν είναι ένα χάος, αλλά ένας παγκόσμιος οργανισμός. Ως εκ τούτου δε θεωρώ το σύμπαν ως μια υλική μάζα, αλλά ως το ζωντανό σώμα του *Ishvara* που διέπεται από την αόρατη δύναμη που το καθιστά ένα οργανικό όλο. Συνεπώς, κάθε φορά που κοιτάζω τον κόσμο, η θεώρησή μου [η *Bhāvanā* μου] είναι ότι έχω θέαση [*Darshanam*] του *Ishvara*. Η θέαση του κόσμου είναι αυτή καθεαυτή θέαση του *Ishvara*. Και κάθε συναλλαγή με τον κόσμο αποτελεί κοινωνία με τον Θεό.

Αυτή η αλλαγή νοοτροπίας [*Bhāvanā Parivartanam*] αποτελεί το ιδιαίτερα σημαντικό δεύτερο στάδιο — δεν ψάχνω πια να βρω ένα εξω-κοσμικό υπερφυσικό ον, δεν έχω πια τέτοια νοοτροπία. Τώρα καλλιεργώ την ευλαβική στάση απέναντι σε ολόκληρο τον κόσμο. Και από τη στιγμή όπου έχω ευλαβική στάση απέναντι στο σύμπαν ως *Ishvara*, ευλαβική στάση απέναντι στο σώμα μου που είναι επίσης ο *Vishva Rūpa Ishvara*, έχω και ευλαβική στάση απέναντι στην ίδια τη ζωή.

Και αυτός ο αναπροσανατολισμός είναι εξαιρετικά σημαντικός. Είναι σημαντικός εξαιτίας της τριγωνικής οπτικής που είχαμε στο αρχικό στάδιο – την οπτική όπου: «Εγώ είμαι εδώ, ο κόσμος είναι εκεί και ο Θεός είναι κάπου αλλού». Κι όταν έχω αυτήν την οπτική, η θρησκεία μου λέει ότι ο Θεός είναι υπέροχος και ο κόσμος είναι τρομερός. Όταν έχω τριγωνική οπτική νιώθω χωριστός από τον κόσμο και από τον Θεό. Και σχεδόν όλες οι θεολογίες θεωρούν τη δημιουργία και την εγκόσμια ζωή ως γεμάτη πόνο. Αυτή είναι μια πολύ αρνητική στάση. Αυτές θεωρούν κι ότι το σώμα είναι μια κατάρρα, επειδή με φέρνει σε επαφή με τον οδυνηρό κόσμο. Ως εκ τούτου η στάση μου απέναντι στη ζωή θα είναι εντελώς αρνητική και απαισιόδοξη. Και όλοι οι άνθρωποι θα θέλουν να γλιτώσουν από τα βάσανα του κόσμου και η μόνη τους προσευχή θα είναι: «Ω Κύριε, ας είναι τούτη η τελευταία μου γέννηση [*Janma*], οφείλω να σπεύσω προς το μέρος Σου και να μην επιστρέψω εδώ ξανά».

Αλλά όταν περάσω στο δεύτερο επίπεδο, κατανοώ ότι ο κόσμος είναι ο Θεός κι ότι ο Θεός είναι εκδηλωμένος ως ο κόσμος. Ως εκ τούτου η στάση μου απέναντι στον κόσμο, είναι: ότι είναι ιερός. Η στάση μου απέναντι στη ζωή είναι: ότι είναι ιερή. Η στάση μου προς το σώμα μου είναι: ότι είναι ιερό. Δε νιώθω καμία ανάγκη να φύγω τρεχάτος μακριά από τον κόσμο. Δε νιώθω καμία ανάγκη να απαλλαγώ από τη γέννηση και το σώμα, γιατί όλα είναι υπέροχα. Η ζωή είναι μια γιορτή. Το σύμπαν είναι ένα *Nandanavanam* [δημοφιλής ταξιδιωτικός προορισμός στη νότια Ινδία]. Η ζωή είναι ωραία και εγώ δεν πρόκειται ποτέ να προσευχηθώ στον Θεό ζητώντας να είναι τούτη η γέννησή μου η τελευταία. Δε θα φύγω ποτέ από τον κόσμο, γιατί ο Θεός και ο κόσμος δεν είναι δύο ξεχωριστά πράγματα – πού λοιπόν η ανάγκη να εγκαταλείψω τον κόσμο και να φύγω τρεχάτος προς τον Κύριο; Ως εκ τούτου, η στάση μου απέναντι στον κόσμο είναι ευλαβική.

Τέτοια λοιπόν είναι η πιο σημαντική αλλαγή νοοτροπίας που προκύπτει στο δεύτερο στάδιο, του *Dharma Pradhāna Purushaha* – όπου ο Κύριος είναι ο κόσμος και ο κόσμος είναι ο Κύριος.

Και άπαξ έχω μια ευλαβική στάση απέναντι στο σύμπαν, θα πρέπει να αρχίσω να μειώνω σταδιακά τις συμπάθειες / αντιπάθειες [*Rāgā / Dvesha*] μου. Δεν προσκολλιέμαι σε κανέναν και ούτε αποστρέφομαι κάποιους. Γιατί αυτό είναι μια μη υγιής στάση απέναντι στα πράγματα του κόσμου. Αυτή η διαίρεση του κόσμου σε ό,τι συμπαθώ και ό,τι αντιπαθώ είναι μια νοσηρή στάση, επειδή όλος ο κόσμος είναι η «παγκόσμια μορφή του Κυρίου» [η *Vishva Rūpam*] κι ως εκ τούτου δεν δικαιολογείται καμία προσκόλληση και αποστροφή. Ό,τι έρχεται θεωρείται ιερό και ό,τι φεύγει θεωρείται εξίσου ιερό. Η άφιξη του σώματος, η γέννηση, είναι ιερή και η αναχώρηση του σώματος, ο θάνατος, είναι ιερός. Οι άνθρωποι με τους οποίους συναναστρέφομαι είναι ιεροί και οι άνθρωποι με τους οποίους δεν συναναστρέφομαι είναι επίσης ιεροί. Δε γεννιέται θέμα προσκόλλησης ή αποστροφής.

Η αλήθεια είναι πως όλες οι οδυνηρές εμπειρίες δίδονται από τον Κύριο μόνο και μόνο για να απαλλαγούμε από τις προσκολλήσεις και για να μην καλλιεργούμε το μίσος. Όλες οι ευχάριστες εμπειρίες οφείλουν να χρησιμοποιηθούν προς αποφυγήν του μίσους και όχι για να σχηματιστούν προσκολλήσεις. Συνεπώς, στο παρόν δεύτερο στάδιο, η ευλάβεια

προς τον κόσμο και η μείωση των *Rāgā / Dvesha* [συμπάθειες / αντιπάθειες] είναι τα πιο σημαντικά στοιχεία του πνευματικού μας αγώνα [*sādhana*]. Οι τελετουργίες μπορούν να συνεχιστούν, αλλά δίδω ολιγότερη σημασία στο τελετουργικό στάδιο. Η στάση μου είναι ότι όλα είναι υπέροχα, όλα είναι ιερά. Έτσι, τελειοποιείται, ραφινάρεται ο νους μέσα από τα τρία Έψιλον:

- Ευλαβική στάση.
- Ελάττωση των *Rāgā / Dvesha*.
- Εξαγνισμό του νου.

Μιλάμε για εξαγνισμό, ραφινάρισμα, επειδή άπαξ και ελαττωθούν οι *Rāgā / Dvesha*, τότε όλες οι επιβλαβείς ροπές του νου —όπως η ζήλια, ο θυμός, ο φόβος, το μίσος— χάνονται. Όταν ο νους μου καθαρθεί, αυτός εκδηλώνει θεικές ιδιότητες [*Dainī Sampat*] λόγω απομακρύνσεως των *Āsurī Sampat* [δαιμονικών ιδιοτήτων]. Αυτό είναι το δεύτερο στάδιο της ζωής που ονομάζεται *Dharma Pradhāna*.

Τρίτο στάδιο – *Jñāna Pradhāna*.

Θεός και εαυτός θεωρούμενοι ως μη διαφορετικοί

Αφού περάσουμε μέσα από τα δύο προηγούμενα στάδια, θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε στο πιο σημαντικό *Jñāna Pradhāna* στάδιο. Δεν πρέπει να κολλήσουμε στο τελετουργικό στάδιο. Θρησκεία δε σημαίνει μόνο τελετουργίες. Είναι ανάγκη να προχωρήσω στο τελικό *Jñāna Pradhāna* στάδιο. Επειδή το τελευταίο στάδιο είναι πολύ αφηρημένο, δεν θα επεκταθούμε σήμερα σ' αυτό. Θα δώσουμε μόνο μερικές βασικές ιδέες.

Στο στάδιο *Jñāna Pradhāna*, όταν θεωρώ ολόκληρο το σύμπαν ως *Ishvara*, περιλαμβάνω και όλες τις δικές μου ιδιότητες στον *Ishvara*. Δεν υπάρχουν πλέον ιδιότητές «μου», δεν υπάρχει πλέον *Mamakāra* [«δικά μου»]. Τα περιουσιακά στοιχεία είναι επίσης ιερά και δε μου γεννάνε προσκόλληση ή απέχθεια. Η οικογένεια είναι επίσης ιερή και δεν νιώθω προσκόλληση ή απέχθεια απέναντι στα μέλη της οικογένειας. Το σώμα, όντας *Ishvara*, είναι επίσης ιερό και δε θα πρέπει να έχω προσκόλληση ή απέχθεια σ' αυτό. Ο νους, όντας κι αυτός *Ishvara*, είναι ιερός και δε θα πρέπει να έχω προσκόλληση ή απέχθεια σ' αυτόν. Ως εκ τούτου η περιουσία, η οικογένεια, το σώμα και ο νους, όλα αυτά υπάγονται στην *Ātmā Nivedana Rūpa Navama Bhakti*. Το ένατο επίπεδο της *Bhakti* λέγεται *Ātmā Nivedanam* [παράδοση στον *Ātmā*]. Μόλις αφιερώσω όλα αυτά στον *Ishvara*, τότε γεννιέται το ερώτημα: «ΠΟΙΟΣ ΕΙΜΑΙ ΕΓΩ;».

Ουδόλως επηρεάζομαι απ' ό,τι συμβαίνει στον υλικό κόσμο ή στο υλικό σώμα. Εγώ, ως μη-υλικό πνεύμα, ως συνείδηση, δεν επηρεάζομαι από τίποτα. Οφείλω να φτάσω σε αυτόν τον προορισμό. Είμαι έμφυτα ελεύθερος και ανεπηρέαστος από οποιοδήποτε συμβάν.

Ποιος είμαι εγώ, άπαξ και αφιερώσω τα πάντα στον *Vishva Rūpa Ishvara*; Δεν είμαι το σώμα. Δεν είμαι ο νους. Η οικογένεια και η περιουσία δεν ανήκουν σ' εμένα. Όλα αυτά ανήκουν στο *Vishva Rūpa Ishvara*.

Η Βεδάντα σου χαρίζει αυτήν την αυτογνωσία, την *Ātmā Jñānam*, την οποία παρουσιάζουμε παρακάτω υπό τη μορφή πέντε σημείων που συνοψίζουν το πώς θεωρώ τα πράγματα στο στάδιο *Jñāna Pradhāna Purushaha*:

- ◆ Εγώ είμαι από τη φύση μου η αιώνια και πανταχού διαποτιζουσα συνειδητή αρχή, η μη-υλική *Chaitanyam*, είμαι επίγνωση αυτή καθεαυτή.
- ◆ Εγώ είμαι η μόνη πηγή μόνιμης ειρήνης, ασφάλειας και ευτυχίας, γιατί όλα τα άλλα, όντας υλικά, είναι όλα πάντα απρόβλεπτα και ανεξέλεγκτα και μη αιώνια βιώσιμα. – Εδώ, «Εγώ» εννοεί την αιώνια πανταχού διαποτιζουσα συνείδηση.
- ◆ Με την απλή παρουσία μου και μόνο, ζωοποιώ το υλικό σώμα και μέσα από το υλικό σώμα βιώνω το υλικό σύμπαν. – Εδώ, «Μου» εννοεί το μη υλικό πνεύμα.
- ◆ Ξεχνώντας την ανώτερή μου φύση μετατρέπω τη ζωή μου σε μπελά [*Bhāram*]. Μη λησμονώντας την ανώτερή μου φύση, μετατρέπω τη ζωή μου σε μια ψυχαγωγία που παρέχεται από τον *Vishva Rūpa Ishvara*. Ο *Vishva Rūpa Ishvara* παρουσιάζει μια παγκόσμια θεατρική παράσταση όπου ο νους μου, το σώμα μου και η οικογένειά μου επίσης, είναι όλοι ηθοποιοί που έρχονται και φεύγουν – που προορίζονται για την ψυχαγωγία μου – οπότε ας μην προσκολλιέμαι στο καθετί. Χρησιμοποιώ τα πάντα και κατόπιν τα αφήνω.

Οπότε, παραμείνετε αμερόληπτοι, μην επικρίνετε τίποτα. Ο *Vishva Rūpa Ishvara* παρουσιάζει ένα όμορφο δράμα, όπου ο Ίδιος παίζει όλους του ρόλους. Παρακολουθήστε και γιορτάστε τη ζωή. Μη σκέφτεστε τη φυγή. Η ζωή είναι ωραία και αυτό είναι υπέροχο. Θα πρέπει να θυμάμαι ότι η θρησκευτική ζωή δεν είναι μόνο οι τελετουργίες κι ότι θα πρέπει κάποτε να επιτύχω την απελευθερωτική *Jñānam*. Σε τούτη την ευοίωνη ημέρα *Shiva Rātri*, ζητάμε τη χάρη του Κυρίου, του Shiva, έτσι ώστε να περάσουμε με επιτυχία από κατάσταση *Shraddhā Pradhāna Purushaha* σε κατάσταση *Dharma Pradhāna Purushaha* και από εκεί στην ανώτατη *Jñāna Pradhāna Purushaha*.

Αναρτήθηκε από aprameyaha
στις 22:03:00 Τετάρτη, 29 Απριλίου 2009

Για παρόμοιο υλικό και περισσότερες πληροφορίες
επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:
<http://www.vedanta.gr>